

**LBRIS**

We know  
books

**Decebal-Adrian Ghinoiu**

# **Proceduri civile speciale**

**Creanțe necontestate, de mică valoare  
și locative**



## Cuprins

Prefață.....	XIII
Abrevieri.....	XVII
Cuvânt-înainte.....	XXI
<b>Titlul I. Proceduri speciale naționale de valorificare a creanțelor (pecuniare).</b> <i>Trivium: ordonanța de plată, cererile de valoare redusă, evacuarea din imobilele folosite sau ocupate fără drept</i> .....	1
<b>Capitolul I. Considerații preliminare</b> .....	1
Secțiunea 1. Plan .....	1
Secțiunea a 2-a. Universul litigațional special.....	6
Secțiunea a 3-a. Geneze .....	7
<b>Capitolul II. Valorificarea creanțelor necontestate, de valoare redusă și locative. Expresii naționale</b> .....	10
Secțiunea 1. Procedura ordonanței de plată.....	10
Subsecțiunea 1. Domeniu de aplicare.....	10
Subsecțiunea a 2-a. Trăsături procedurale particulare. Simplificare, abreviere, accelerare.....	18
Subsecțiunea a 3-a. Regim procedural autohton.....	23
§1. Competența jurisdicțională.....	23
§2. Comunicarea citațiilor și a altor acte de procedură .....	26
§3. Judecata în primă instanță.....	31
3.1. Condiții speciale de admisibilitate. Procedură prealabilă.....	31
3.2. Etapa scrisă.....	35
3.3. Cercetarea procesului; dezbaterea fondului – particularisme.....	41
3.4. Hotărârea judecătorească .....	55
§4. Regimul căilor de atac.....	60
Secțiunea a 2-a. Procedura cu privire la cererile de valoare redusă.....	66
Subsecțiunea 1. Domeniu de aplicare.....	66
Subsecțiunea a 2-a. Trăsături procedurale particulare. Simplificare, abreviere, accelerare.....	70
Subsecțiunea a 3-a. Regim procedural autohton.....	75
§1. Competența jurisdicțională.....	75

§2. Comunicarea citațiilor și a altor acte de procedură .....	76
§3. Judecata în primă instanță.....	76
3.1. Etapa scrisă.....	76
3.2. Cercetarea procesului; dezbateră fondului – particularisme .....	83
3.3. Hotărârea judecătorească .....	96
§4. Regimul căilor de atac .....	98
<b>Secțiunea a 3-a. Procedura evacuării din imobilele folosite sau ocupate fără drept .....</b>	<b>99</b>
Subsecțiunea 1. Domeniu de aplicare.....	99
Subsecțiunea a 2-a. Trăsături procedurale particulare. Simplificare, abreviere, accelerare.....	101
Subsecțiunea a 3-a. Regim procedural autohton.....	105
§1. Competența jurisdicțională.....	105
§2. Comunicarea citațiilor și a altor acte de procedură .....	107
§3. Judecata în primă instanță.....	109
3.1. Condiții speciale de admisibilitate. Procedură prealabilă .....	109
3.2. Etapa scrisă.....	114
3.3. Cercetarea procesului; dezbateră fondului – particularisme .....	115
3.4. Hotărârea judecătorească .....	125
§4. Regimul căilor de atac .....	128
<b>Capitolul III. Concluzii intermediare. Propuneri de lege ferenda .....</b>	<b>132</b>
Secțiunea 1. Concluzii intermediare .....	132
Subsecțiunea 1. Dreptul de (liberă) opțiune între procedurile speciale (și procedura comună) .....	132
Subsecțiunea a 2-a. Intersecții procedurale (supra)naționale. Puncte nodale .....	133
Secțiunea a 2-a. Propuneri de lege ferenda .....	139
Subsecțiunea 1. Raporturile dintre procedurile speciale (contencioase/ necontencioase) și cea generală (contencioasă/necontencioasă) .....	139
§1. Normă generală.....	139
§2. Normă specială.....	140
Subsecțiunea a 2-a. Procedură prealabilă obligatorie.....	140
Subsecțiunea a 3-a. Standardizarea cererii.....	141
Subsecțiunea a 4-a. Interșanjabilitatea procedurilor .....	159
Subsecțiunea a 5-a. Lipsa oralității; contradictorialitate scrisă .....	161
Subsecțiunea a 6-a. Restrângerea probatoriului.....	170
Subsecțiunea a 7-a. Limitarea cheltuielilor de judecată .....	171
Subsecțiunea a 8-a. Cale de atac unică (ordinară) .....	172
Subsecțiunea a 9-a. Executorialitatea hotărârii de primă instanță .....	173

<b>Titlul II. Ipostaze de drept comparat.....</b>	<b>175</b>
<b>Capitolul I. Procedura civilă sub spectrul apropierii/armonizării/ uniformizării/unificării. Autonomizarea procedurii civile inter(trans/supra)naționale .....</b>	<b>175</b>
<b>Capitolul II. Proceduri civile transnaționale universale/regionale/ supranaționale. Creanțele necontestate. Cererile de valoare redusă .....</b>	<b>182</b>
Secțiunea 1. Principiile procedurii civile transnaționale ALI/UNIDROIT .....	182
Secțiunea a 2-a. Regulile model europene de procedură civilă ELI/UNIDROIT .....	185
Secțiunea a 3-a. Consiliul Europei. Recomandarea Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei nr. (84) 5.....	187
Secțiunea a 4-a. Organizația pentru armonizarea în Africa a dreptului afacerilor (OHADA) .....	189
Secțiunea a 5-a. Procedura civilă europeană. Creanțele necontestate/ de valoare redusă.....	190
Subsecțiunea 1. Cooperarea judiciară în materie civilă și comercială. Autonomizarea procedurii civile europene .....	190
Subsecțiunea a 2-a. Fragmentare procedurală. Autonomie procedurală.....	207
Subsecțiunea a 3-a. Proceduri speciale dedicate creanțelor necontestate/ cererilor de valoare redusă/cauzelor simple .....	216
Subsecțiunea a 4-a. Procedurile europene privind somația de plată și cererile de valoare redusă. Considerații generale.....	222
Subsecțiunea a 5-a. Procedura europeană a somației de plată .....	225
§1. Geneza procedurii somației de plată.....	225
§2. Ipostaze procedurale (trans)naționale specifice .....	227
2.1. Codul de procedură civilă „Carol al II-lea” .....	229
2.2. Franța .....	231
2.3. Italia.....	237
2.4. Spania.....	242
2.5. Germania.....	243
2.6. Belgia.....	246
2.7. Moldova.....	248
2.8. <i>Studiul Storme</i> .....	251
§3. Reglementarea unională privind somația de plată .....	253
3.1. Considerații generale .....	253
3.2. Particularitățile procedurii europene .....	257
3.3. Domeniu de aplicare. Definiții .....	260
3.4. Competența jurisdicțională internațională. Noțiunea de domiciliu .....	268
3.5. Cererea privind somația europeană de plată .....	280
3.6. Emiterea somației europene de plată.....	307

3.7. Căi de atac .....	322
(i) Opoziția .....	322
(ii) Reexaminarea .....	334
3.8. O perspectivă empirică autohtonă .....	345
Subsecțiunea a 6-a. Procedura europeană privind cererile de valoare redusă .....	348
§1. Considerații preliminare .....	348
§2. Ipostaze procedurale naționale .....	357
2.1. Codul de procedură civilă „Carol al II-lea” .....	361
2.2. Anglia .....	363
2.3. Statele Unite ale Americii .....	373
2.4. Franța .....	376
2.5. Germania .....	379
2.6. Spania .....	380
2.7. Scandinavia (Norvegia, Suedia, Danemarca) .....	384
2.8. Japonia .....	390
2.9. Moldova .....	392
§3. Procedura europeană privind cererile de valoare redusă .....	393
3.1. Scopurile reglementării .....	393
3.2. Revizuirea Regulamentului nr. 861/2007 .....	398
3.3. Particularitățile procedurii. Avantaje. Neajunsuri .....	406
3.4. Procedura europeană privind cererile cu valoare redusă .....	412
(i) Domeniu de aplicare .....	412
(ii) Asistența acordată părților .....	424
(iii) Taxe judiciare .....	429
(iv) Reprezentarea convențională .....	433
(v) Competența jurisdicțională internațională .....	435
(vi) Etapa scrisă .....	437
(vii) Procedura de soluționare în primă instanță .....	450
a. Termene procedurale .....	452
b. Admisibilitatea și administrarea probelor .....	452
c. Dezbaterile (orală) a fondului .....	456
d. Cheltuielile de judecată .....	461
e. Pronunțarea hotărârii .....	464
(viii) Căi de atac .....	466
(ix) Măsuri naționale de punere în aplicare a Regulamentului nr. 861/2007 .....	472
(x) O perspectivă empirică autohtonă .....	476
Subsecțiunea a 7-a. Eficacitatea hotărârilor pronunțate în procedurile europene privind somația de plată și cererile de valoare redusă .....	480
§1. Considerații preliminare. Executarea titlurilor executorii europene .....	480
§2. Executarea somațiilor europene de plată și a hotărârilor în materia creanțelor de valoare redusă .....	489
2.1. Considerații generale .....	489

2.2. Executarea somațiilor europene de plată și a hotărârilor privind creanțe de valoare redusă .....	492
2.3. Temeiuri de refuz al executării. Suspendarea sau limitarea executării.....	497

**Capitolul III. Procedura de evacuare. Scurtă incursiune în dreptul comparat.....501**

Secțiunea 1. Garanții internaționale (convenționale, unionale, transnaționale) și naționale (constituționale) .....	501
Secțiunea a 2-a. Ilustrații sumare de drept comparat. Modele legislative .....	504
Subsecțiunea 1. Codul de procedură civilă „Carol al II-lea” .....	504
Subsecțiunea a 2-a. Louisiana .....	506
Subsecțiunea a 3-a. Italia .....	524
Subsecțiunea a 4-a. Franța.....	527

**Capitolul IV. Procedura civilă comună simplificată. Exemplul italian .....539**

**Titlul III. Specificitatea noilor proceduri speciale .....573**

**Capitolul I. Creanțe necontestate, de mică valoare și locative. Remedii**

<b>procedurale naționale alternative. Propuneri de lege ferenda .....</b>	<b>573</b>
Secțiunea 1. Remedii procedurale naționale alternative .....	573
Secțiunea a 2-a. Contencios judiciar special. Propuneri de lege ferenda .....	576

**Capitolul II. Ipostaze de drept comparat .....591**

Secțiunea 1. Dreptul procedural internațional uniform. Mult zgomot pentru nimic?.....	591
Secțiunea a 2-a. Creanțe necontestate. Cereri de valoare redusă. Simplificare, abreviere, accelerare .....	594
Subsecțiunea 1. Somația europeană de plată. Procedură unilaterală. Inversarea contenciosului .....	594
Subsecțiunea a 2-a. Cererile de valoare redusă. Flexibilitate, economie și proporționalitate procesuale.....	606
Subsecțiunea a 3-a. Suprimarea <i>exequat</i> -ului .....	622
Secțiunea a 3-a. Evacuarea în dreptul comparat.....	624

**Capitolul III. Spre o configurație cameleonică (modulabilă) a procedurii civile comune? De la *trivium* la *polivium*. Propuneri de lege ferenda .....**

**Bibliografie selectivă .....653**

# Titlul I

Proceduri speciale naționale de valorificare a creanțelor (pecuniare). *Trivium*: ordonanța de plată, cererile de valoare redusă, evacuarea din imobilele folosite sau ocupate fără drept

## Capitolul I Considerații preliminare

### Secțiunea 1. Plan

Studiul este dedicat unei analize introductive, teoretice și practice (dar, inclusiv în considerarea juncției reglementărilor, cu accent decisiv pe componenta de drept comparat) asupra a trei proceduri speciale de valorificare a creanțelor (pecuniare) consacrate de noul Cod de procedură civilă, încercând să surprindă unele aspecte particulare, discordante și comune, ale normelor speciale (ca regulă, derogatorii) sau chiar excepționale, edictate în materia ordonanței de plată (creație legislativă care a suprimat, sublimându-le, două proceduri naționale anterioare și a avut ca punct de reper și două reglementări de drept al UE), a cererilor cu valoare redusă („nostrificare” a unui regulament de drept al UE) și a evacuării din imobilele folosite sau ocupate fără drept (construct procedural compozit, cu gradul de eterogenitate cel mai ridicat din perspectiva surselor de inspirație).

Prima parte (**Titlul I**) abordează cele trei proceduri, prin prisma domeniilor de aplicare (cu evidențierea eventualelor suprapuneri ale câmpurilor de aplicare), a dreptului de (liberă) opțiune între acestea (și procedura comună) și a trăsăturilor procedurale particulare (inclusiv a caracterului alternativ/facultativ<sup>1</sup>); în același titlu

<sup>1</sup> Termenii „alternativ”/„facultativ” sunt utilizați, alternativ, în două denumiri marginale, în cadrul a două dintre cele trei proceduri speciale (art. 1.027 C.pr.civ. – cererile cu valoare redusă/art. 1.035 C.pr.civ. – procedura specială de evacuare), dar, dincolo de faptul că au rolul de a exprima sintetic obiectul articolelor și nu au semnificație proprie în economia reglementării [v. art. 47 alin. (5) din Legea nr. 24/2000 (privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative)], nu înzestreză fondul normativ cu înțelesuri diferite, de vreme ce, în ambele cazuri (de fapt, în toate cele trei cazuri), accesul la procedurile speciale în discuție rămâne benevol (caracterul facultativ), odată exprimată alegerea pentru calea specială, intervenind preferința, posibilitatea de opțiune între cele două sau trei proceduri (caracterul alternativ); nu aceeași este situația altor proceduri speciale, a căror parcurgere este necesară pentru recunoașterea sau stabilirea judecătorească a dreptului sau interesului legitim în cauză [e.g.: procedura judiciară de divorț; procedurile de instituire a consilierii judiciare și a tutelei speciale și de încuviințare a mandatului de ocrotire (*ex-procedura punerii sub interdicție*); procedura de declarare a morții ș.a.].

<sup>2</sup> Capitolul I, Secțiunile 1-3 valorifică, într-o formă actualizată, studiul „Considerații introductive, teoretice și practice, privind procedurile speciale de valorificare a creanțelor (pecuniare). *Trivium*:

sunt analizate *in extenso* regimurile competenței jurisdicționale și al comunicării citațiilor și a altor acte de procedură, regulile procedurii de judecată {judecata în primă instanță [condiții specifice de admisibilitate a cererii introductive; etapa scrisă (cererea introductivă/întâmpinarea/cererea reconvențională; fixarea primului termen de judecată)]; procedura de judecată propriu-zisă (cercetarea procesului – inclusiv regimurile probatorii atipice/dezbaterea fondului/hotărârea judecătorească)]; regimul căilor de atac} și a unor aspecte de procedură execuțională în materie – **Capitolul II. Capitolul III** al primului titlu cuprinde câteva concluzii preliminare, precum și unele propuneri *de lege ferenda*.

A doua parte (**Titlul II**), mult mai consistentă cantitativ, este dedicată, în primul rând, evidențierii unor aspecte comparative în materie din dreptul UE<sup>1, 2</sup> [precedată

---

ordonanța de plată, cererile cu valoare redusă și evacuarea din imobilele folosite sau ocupate fără drept”, în Tr.-C. Briciu, M. Nicolae, P. Pop (ed. coord.), *In memoriam Viorel-Mihai Ciobanu. Dreptul procesual și dreptul substanțial la începutul mileniului al III-lea*, Ed. C.H. Beck, București, 2023, pp. 603-637.

<sup>1</sup> Vizate fiind, punctual, Reg. nr. 1896/2006 (al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2006 de instituire a unei proceduri europene de somație de plată) și Directiva 2011/7/UE [a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie 2011 privind combaterea întârzierii în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale (reformare)], Reg. nr. 861/2007 (al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 de stabilire a unei proceduri europene cu privire la cererile cu valoare redusă).

<sup>2</sup> În acest context, este de amintit, pasager, și faptul că, înainte de adoptarea Tratatului privind Uniunea Europeană, Comisia Europeană, pe linia preocupărilor de apropiere a legislațiilor naționale în domeniul dreptului procesual civil, a solicitat unui grup de experți, condus de prof. Marcel Storme, elaborarea unui studiu cuprinzând propuneri de reglementări uniforme în materia procedurii civile, finalizat în anul 1993 (*v. Studiul Storme*). Grupul de experți își începuse activitatea încă din anul 1987, anterior solicitării Comisiei Europene. Redactorii studiului indicau, printre factorii care impuneau apropierea sau chiar armonizarea dreptului procesual civil, mobilitatea persoanelor și a întreprinderilor, dar și problema constantă a disparităților existente între reglementările procedurale naționale. Se mai arăta că încrederea în instituții și, în special, în sistemul judiciar – componentă majoră a edificiului european – nu putea fi consolidată decât în condițiile existenței unor proceduri judiciare egale, analoge și/sau echivalente în spațiul european, care să asigure cetățenilor și întreprinderilor acces egal la justiție într-o manieră cât mai simplă, rapidă, efecă și abordabilă cu putință. Inegalitățile în ceea ce privește accesul la justiție puteau atrage, pe lângă discriminări nejustificate, și încurajarea întreprinderilor de a căuta sistemul judiciar („forum shopping”) și chiar piața („market shopping”) cele mai favorabile (*v. Studiul Storme*, pp. 44 și 46). O primă constrângere întâmpinată de redactorii *Studiului Storme* în realizarea obiectivului unificării dreptului procesual civil a fost constituită de reglementările în materie de organizare judiciară și competență jurisdicțională, domenii care intră, prin excelență, sub suveranitatea statelor membre, acestea nefiind dispuse să admită o interferență asupra drepturilor lor fundamentale în materie. O a doua limită a unificării dreptului procesual civil a constat în acele proceduri strâns conectate cu dreptul material, condiționate de abordările impuse de statele membre asupra unor instituții și concepte juridice, precum în cazul căsătoriei sau divorțului (*ibidem*, p. 57). Pornind de la obiectivul elaborării unui Cod european de procedură civilă, după modelul Codului model ibero-american de procedură civilă din anul 1988 – al cărui text nu are forță juridică obligatorie, însă a inspirat reforma dreptului procesual civil în America Latină (*v. El código procesal civil modelo para Iberoamérica. Historia, antecedentes, exposición de motivos, texto del Anteproyecto*, Institutul Ibero-American de Drept Procesual, Montevideo, 1988, disponibil la [http://www.iibdp.org//wp-content/uploads/2020/08/IIDP\\_Codigo\\_Procesal\\_Civil\\_Modelo\\_Iberoamerica.pdf](http://www.iibdp.org//wp-content/uploads/2020/08/IIDP_Codigo_Procesal_Civil_Modelo_Iberoamerica.pdf)) – autorii *Studiului Storme* s-au limitat la elaborarea unor propuneri de reglementări uniforme

de unele considerații generale introductive privitoare la procesul de autonomizare a procedurii civile (europene), ca și de prezentare a unor ipostaze procedurale naționale – atât a unora dintre statele componente ale UE, cât și din alte sfere juridice, cum este dreptul nord-american [e drept, în special a zonei, atipice, de formație mixtă (romano-germanică/*common law*), cum este cazul statului american Louisiana], inclusiv pentru a prospecta unele dintre sursele inspiraționale pentru legiuitorul originar al noului Cod. Pentru o perspectivă practică, este avut în vedere și un repertoriu succint de jurisprudență (autohtonă – în primele două părți/de drept comparat, inclusiv de drept al UE și a CEDO – în a treia parte) relevantă.

Analiza are drept finalitate semnalarea disparităților, antinomiilor, ce transpar în cazul celor trei proceduri<sup>1</sup> speciale simplificate, abreviate și accelerate, ca și a punctelor

---

în materie procesual civilă, aplicabile deopotrivă în litigii interne și în procese civile internaționale (v. *Studiul Storme*, pp. 42 și 61-62), privind: concilierea (art. 1); începerea procesului (art. 2); obiectul litigiului (art. 3); dezvăluirea actelor (procedura „*discovery*”) – art. 4; probele (art. 5); utilizarea tehnologiei moderne în procedura de administrare a probelor (art. 6); renunțarea la judecată și renunțarea la drept (art. 7); judecarea în lipsă (art. 8); cheltuielile de judecată (art. 9); măsurile provizorii (art. 10); ordonanța de plată (art. 11); executarea silită (art. 12); daunele cominatorii (art. 13); termenele procedurale, nulitățile și aspecte privitoare la instanță și hotărâre (art. 14). De menționat că varianta finală a proiectului elaborat de grupul de experți nu a cuprins și reglementarea principiilor fundamentale ale procedurii civile europene, motivându-se că enumerarea acestor principii nu ar fi condus la standardizarea normelor de procedură și că unele principii, precum respectarea dreptului la un proces echitabil, aveau deja statutul de principii general recunoscute (*ibidem*, pp. 64-65). Cu toate acestea, raportul introductiv al studiului cuprinde o enumerare a unora dintre principiile procedurii civile: principiul disponibilității, creșterea eficienței, îmbunătățirea accesului la justiție, reducerea cheltuielilor judiciare, independența și imparțialitatea judecătorului, dreptul la un proces echitabil (publicitatea dezbaterilor și principiul contradictorialității), termenul rezonabil, motivarea hotărârilor judecătorești (*ibidem*, p. 64). În pofida faptului că legiuitorul european nu a fructificat studiul întocmit, eforturile întreprinse de grupul de experți a constituit un punct de plecare pentru o intensă dezbateră cu privire la sfera de aplicare și mijloacele de realizare a unei armonizări a reglementărilor procesual civile naționale [v. *J. Bolt*, Review Essay – Procedural Laws in Europe. Towards Harmonisation (M. Storme ed. 2003), în *German Law Journal*, vol. 6, nr. 4, 2005, p. 819 (<https://www.cambridge.org/core/journals/german-law-journal/article/review-essay-procedural-laws-in-europe-towards-harmonisation-marcel-storme-ed-2003/9E16818E8DE13DBC3D50BF08FE2DBDCF>)] – v. *D.-A. Ghinoiu*, Procesul civil internațional în lumina reglementărilor europene, teză de doctorat (îndrumător științific prof. univ. dr. Viorel Mihai Ciobanu), Universitatea din București, 2012, pp. 16-18 (Titlul II Capitolul II valorifică, într-o formă actualizată și adăugită, părțile dedicate analizei reglementărilor unionale privind somația de plată și cererile cu valoare redusă din această lucrare, pp. 332-388).

<sup>1</sup> Remarcăm că, dintre cele trei proceduri, ordonanța de plată (și cele două reglementări care au precedat-o) este cea care a suscitată interesul doctrinar cel mai accentuat, efortul investigativ în cazul celorlalte două proceduri speciale (deși, în cea mai mare parte, de noutate absolută în peisajul procesual civil românesc) nefiind la fel de roborant; cităm, în continuare (limitându-ne la abordări doctrinare particulariste/monografice, iar nu generaliste, precum tratate, coduri adnotate/comentate sau cursuri dedicate procedurii civile și, oricum, doar cu titlu exemplificativ), lucrări dedicate analizei procedurii ordonanței (somației) de plată în cele trei configurații menționate:

- *I. Deleanu*, Procedura somației de plată, în PR nr. 5/2002, p. 116 și urm.; *M. Voicu*, Procedura somației de plată în materie comercială, în RDC nr. 12/2001, pp. 45-64; *R. Vouaux-Massel*, O noutate în dreptul românesc: somația de plată, în RDC nr. 12/2001, pp. 40-44; *I.D. Terța*, Somația de plată. Ordonanța Guvernului nr. 5/2001, în RDC nr. 12/2001, pp. 65-69; *G. Boroi, D. Boroi*, Considerații

referitoare la procedura somației de plată, în CJ nr. 4/2002, pp. 1-10; C. Leaua, B. Onica-Jarka, D. Petre, Procedura specială a somației de plată, în Dreptul nr. 1/2002, pp. 3-23; M.-L. Belu Magdo, Procedura somației de plată, în RDC nr. 11/2001, pp. 22-27; F. Măgureanu, V. Tudor, Somația de plată, mijloc de realizare a creanțelor, în RDC nr. 7-8/2002, pp. 117-125; D.-P. Sângiorzan, C.-N. Popa, Nuanțări privind acțiunea în anulare, lăsată la îndemâna debitorului, împotriva ordonanței de admitere, în tot sau în parte, a somației de plată, în Dreptul nr. 6/2002, pp. 96-100; L. Șoitu, M. Ganea, Acțiunea în anulare, cale de atac specială reglementată prin O.G. nr. 5/2001, în RDC nr. 12/2001, pp. 65-69; M.N. Costin, A. Miff, Aspecte de ordin procedural privind soluționarea litigiilor comerciale, în RDC nr. 12/2002, pp. 19-28; M. Stancu, Procedura somației de plată, în PR nr. 3/2002, pp. 257-274; Ș. Nicolae, Procedura somației de plată în lumina Ordonanței Guvernului nr. 5/2001 și a modificărilor aduse acesteia prin Legea nr. 295/2002, în Dreptul nr. 9/2002, pp. 3-13; D.-P. Popa, C.-N. Popa, Modificări aduse în procedura somației de plată prin Legea nr. 295/2002, în Dreptul nr. 9/2002, pp. 14-16; Cr.-N. Popa, D.-P. Popa, Somație de plată. Creanță comercială. Competență materială și teritorială. Denumirea hotărârii. Conținutul ordonanței de admitere a cererii, în RRDA nr. 7-8/2003, pp. 167-169; I.-O. Călinescu, Posibilitatea de a invoca apărări de fond pe calea contestației la executare exercitată împotriva unui titlu executoriu reprezentat de o somație de plată, în RRES nr. 3/2013, pp. 17-23; M. Voicu, Procedura somației de plată, în RDC nr. 6/2003, pp. 166-194; L. Uță, C. Jora, Analiză teoretică a practicii judiciare în materia aplicării dispozițiilor O.G. nr. 5/2001 privind somația de plată, cu modificările ulterioare, în RDC nr. 6-7/2003, pp. 174-221; B. Papadopol, Aspecte noi în legătură cu procedura somației de plată, din perspectiva modificărilor survenite cu privire la această cale de satisfacere a creanțelor, în Dreptul nr. 3/2003, pp. 100-104; Gh. Buta, Jurisdicția comercială – teorie și jurisprudență, Ed. Lumina Lex, București, 2003, pp. 438-469; M. Măcelaru, Procedura somației de plată. Somația de plată. Condiții de exercitare, în RRDA nr. 9-10/2004, pp. 83-85; Gh. Buta, Somația de plată – o procedură cu viitor incert, în PR (Supliment), 2004, pp. 115-153; A. Busuioc, Considerații referitoare la procedura somației de plată subsecvent modificărilor aduse Ordonanței Guvernului nr. 5/2001 prin Legea nr. 195/2004, în RDC nr. 11/2004, pp. 2-41; G.-C. Frențiu, Aplicarea dispozițiilor tranzitorii din art. II alin. (3) al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 58/2003, aprobată prin Legea nr. 195/2004, în cazul somației de plată, în Dreptul nr. 12/2004, pp. 68-75; A. Rusu, Discuții cu privire la competența materială a tribunalului de o soluționa cererea în anulare în cadrul procedurii speciale a somației de plată în materie comercială, în RDC nr. 6/2004, pp. 136-141; N. Popescu, D.-P. Popa, Cr.-N. Popa, Discuții privind unele aspecte controversate referitoare la procedura somației de plată, în Dreptul nr. 5/2005, pp. 127-134; A. Pena, Somația de plată – Culegere de practică judiciară, Ed. All Beck, București, 2005; I. Deleanu, Gh. Buta, Procedura somației de plată. Doctrină și jurisprudență, Ed. C.H. Beck, București, 2006; C. Vasile, Unele aspecte privind somația de plată conform ultimelor modificări legislative, în RDC nr. 1/2006, pp. 94-99; Gr. Runcanu, Influența procedurii somației de plată asupra relațiilor economice ale profesioniștilor ([https://www.ugb.ro/Juridica/Issue2RO/1\\_Somatia\\_de\\_plata\\_Grigore\\_Runcanu.RO.pdf](https://www.ugb.ro/Juridica/Issue2RO/1_Somatia_de_plata_Grigore_Runcanu.RO.pdf)); S.G. Pietreanu, M.D. Gavriș, Somația de plată: culegere de practică judiciară, Ed. Wolters Kluwer, București, 2007; D. Flucș, Somația de plată cu element de extraneitate. Competența instanței. Legea aplicabilă. Creanța dovedită cu facturi nesemnate de furnizor, în RDC nr. 5/2007, pp. 25-28; E. Oprina, Raportul dintre O.U.G. nr. 119/2007 privind măsurile pentru combaterea întârzierii executării obligațiilor de plată rezultate din contracte comerciale și O.G. nr. 5/2001 privind procedura somației de plată, în Dreptul nr. 9/2008, pp. 127-129; Cr. Cucu, C. Bădoiu, Somația de plată în materie comercială: practică judiciară, ed. a 2-a, Ed. Hamangiu, București, 2008; I. Deleanu, Gh. Buta, Măsuri normative pentru simplificarea și accelerarea soluționării diferendelor juridice având ca obiect unele categorii de creanțe – Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 119/2007, în RRDP nr. 2/2008, pp. 49-68; L.-N. Pîrvu, Procedurile soluționării cererilor în legătură cu somația europeană de plată, în Dreptul nr. 4/2009, pp. 150-161; Gh. Comăniță, Existența sau inexistența posibilității de a se formula apărări de fond, în cadrul contestației la executare, împotriva titlului executoriu emis în procedura somației de plată, în situația în care s-a formulat acțiune în anulare împotriva ordonanței, dar s-a renunțat la judecata acesteia, în RRDJ nr. 5-6/2010, pp. 131-135; A. Dumitrescu, Obținerea rapidă a titlului executoriu pentru recuperarea creanțelor. Avantajele cererii privind somația de plată și ale cererii privind creanța de plată

(<https://www.juridice.ro/40760/obtinerea-rapida-a-titlului-executoriu-pentru-recuperarea-creantelor-avantajele-cererii-privind-somatia-de-plata-si-ale-cererii-privind-creanta-de-plata.html>); D.-Fl. Cușsan-Morar, Somația de plată europeană. Somația și ordonanța de plată în dreptul român, în *Dreptul nr. 3/2010*, pp. 156-176; D.N. Theohari, Recuperarea creanțelor prin intermediul procedurilor somației și ordonanței de plată. Analiză comparativă a regulilor procedurale, în CJ nr. 4/2010, pp. 203-208; C.-S. Săraru, Sunt compatibile procedurile speciale de somație de plată și ordonanță președințială cu litigiile de contencios administrativ având ca obiect contractele administrative?, în CJ nr. 3/2010, pp. 153-156; M. Cepeș, Somația de plată în lumina dispozițiilor Ordonanței Guvernului nr. 5/2001, în *Themis nr. 2-3/2010*, pp. 53-63; E. Oprina, Caracterul de titlu executoriu al ordonanței de plată. Corelația dintre art. 13 alin. (3) și art. 14 alin. (1) din O.U.G. nr. 119/2007, în *RRES nr. 1/2011*, pp. 139-146; Fl. Stâncă, Discuții privind instituirea somației de plată și a ordonanței de plată în legislația și jurisprudența română, în *Dreptul nr. 9/2011*, pp. 141-153; M. Dimu, Procedura ordonanței de plată între prezentul simplu și viitorul compus în NCPC (<https://www.juridice.ro/219459/procedura-ordonantei-de-plata-intre-prezentul-simplu-si-viitorul-compus-in-ncpc.html>); Gh.-L. Zidaru, Proceduri speciale: procedura ordonanței de plată, în *Conferințele Noului Cod de procedură civilă, Institutul Național al Magistraturii, București, iunie-septembrie 2012* (<https://imm-lex.ro/>), pp. 93-110; Al.-P. Coman, Somația de plată. Ordonanța de plată modificată prin O.U.G. nr. 79/2011, Ed. Moroșan Nicora, București, 2012; A. Orosan, Somația de plată și ordonanța de plată. Practică judiciară și reglementarea din noul Cod de procedură civilă, Ed. Hamangiu, București, 2012; Al. Weisman, Noua procedură a ordonanței de plată (<https://www.juridice.ro/274054/noua-procedura-a-ordonantei-de-plata.html>); C.-R. Mitroi, NCPC. Aplicabilitatea procedurii ordonanței de plată contractelor de împrumut de consumație (<https://www.juridice.ro/273821/ncpc-aplicabilitatea-procedurii-ordonantei-de-plata-contractelor-de-imprumut-de-consumatie.html>); G. Florescu, Somația europeană de plată. Analiza unor probleme practice prin prisma dispozițiilor Noului Cod de procedură civilă, în *Pandectele Săptămânale nr. 8/2013*; C. Gheorghe, Discuții privind procedura specială a ordonanței de plată în reglementarea noului Cod de procedură civilă, în *Dreptul nr. 2/2013*, pp. 35-43; M. Fodor, S. Popa, Procedura ordonanței de plată în reglementarea noului Cod de procedură civilă, în *Dreptul nr. 3/2013*, pp. 80-107; V. Preda, Controverse procedurale și soluții „extravagante” în procedura ordonanței de plată (<https://www.juridice.ro/295831/controverse-procedurale-si-solutii-extravagante-in-procedura-ordonantei-de-plata.html>); L.M. Muscalu, Ordonanță de plată. Contravaloarea contractului de transport, în *PR nr. 12/2013*, pp. 65-71; Cl.C. Dinu, Proceduri speciale în noul Cod de procedură civilă, Ed. Universul Juridic, București, 2013, pp. 196-218; V. Bozeșan, Ordonanța de plată și cererile de valoare redusă. Comentarii și jurisprudență potrivit noului Cod de procedură civilă, Ed. Hamangiu, București, 2014; V. Bozeșan, Cl. Drăgușin, Ordonanța de plată în noul Cod de procedură civilă. Practică judiciară comentată, Ed. Hamangiu, București, 2014; E. Florea, Procedura ordonanței de plată în Codul de procedură civilă ([https://www.unbr.ro/procedura-ordonantei-de-plata-in-codul-de-procedura-civila/#\\_ftn22](https://www.unbr.ro/procedura-ordonantei-de-plata-in-codul-de-procedura-civila/#_ftn22)); L. Ungur, Procedura somației de plată în materie comercială. Unele aspecte teoretice și practice (<http://oaji.net/articles/2015/2064-1432282759.pdf>); D.-C. Velicu, Ordonanța de plată și cererile de valoare redusă. Jurisprudență rezumată și comentată, Ed. C.H. Beck, București, 2015; L.M. Muscalu, Analiza cerințelor de admisibilitate ale procedurii ordonanței de plată, în *PR nr. 5/2015*, pp. 97-103; E.-Fl. Popescu, Trimiterea cauzei spre rejudecare. Compatibilitatea cu procedura somației de plată, în *RRDJ nr. 4/2015*, pp. 134-146; Fl.-I. Pascu, Ordonanța de plată în NCPC. Condiții de exercitare. Necesitatea administrării de probe conduce la respingerea cererii creditorului (<https://www.juridice.ro/366765/ordonanta-de-plata-in-ncpc-conditii-de-exercitare-necesitatea-administrarii-de-probe-conduce-la-respingerea-cererii-creditorului.html>); B. Oglindă, Arbitrul – un (alt) „judecător” al ordonanței de plată? (<https://www.juridice.ro/707737/arbitrul-un-alt-judecator-al-ordonantei-de-plata.html>), dar și celorlalte două proceduri analizate, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă:

- I. Leș, Reglementări naționale și comunitare privitoare la soluționarea cererilor de valoare redusă, în *RRDP nr. 1/2009*, pp. 117-131 (citată în continuare I. Leș, *Cererile de valoare redusă*); A. Tabacu, Procedura cu privire la cererile cu valoare redusă și mijloace procedurale de asigurare a celerității în procesul civil, potrivit proiectului noului Cod de procedură civilă, în *RRDP nr. 4/2009*, pp. 235-249;

nodale în construcția acestor reglementări, care efectuează un detur (mai intens sau mai timid) de la normele generale/ordinare de procedură civilă *lato sensu*, propunându-și să constituie, finalmente, un material de reflecție, în scopul identificării unor potențiale norme, soluții, direcții de reglementare, reperi legislative novatoare, care ar putea constitui, în viitor, modele normative, surse de inspirație pentru legiuitorul dedicat găsirii unor căi jurisdicționale expeditiv, puțin costisitoare și cât mai adaptate realităților prezente și viitoare, de valorificare a creanțelor (pecuniare) – fie, cum s-a întâmplat adesea (inclusiv în procesul de elaborare a noului Cod), pentru o extrapolare, justificată, în procedura de drept comun, fie, mai puțin probabil, prin desprinderea unor elemente care să permită detașarea unei proceduri speciale noi de valorificare a acestor drepturi (**Titlul III**).

## Secțiunea a 2-a. Universul litigațional special

Doctrina română a semnalat necesitatea distincției între „elementele procedurale specifice” și „procedurile speciale”, unele norme cuprinse în legea de procedură civilă având caracter de „reguli speciale”, prin ele derogându-se, sub unul sau mai multe aspecte, de la una sau de la mai multe norme comune, aplicabile îndeobște cererilor și proceselor civile. „Normele speciale”, s-a spus, specifică, sub anumite aspecte și în anumite limite, normele generale, derogând astfel de la ele<sup>1</sup>, dar astfel de prevederi

---

*Cl.C. Dinu*, Procedura cu privire la cererile cu valoare redusă în contextul Noului Cod de procedură civilă, în RRDP nr. 3/2011, pp. 68-79; *Idem*, Proceduri speciale în noul Cod de procedură civilă, *præcit.*, pp. 219-236; *A. Măstăcăneanu*, Cererile cu valoare redusă în NCPC. Prezentare generală (<https://www.juridice.ro/212677/cererile-cu-valoare-reduca-in-ncpc-prezentare-general.html>); *Gh.-L. Zidaru*, Proceduri speciale: procedura cu privire la cererile de valoare redusă, în Conferințele Noului Cod de procedură civilă, pp. 135-145; *E.-A. Onțanu, E. Pamebakker*, Abordarea obstacolelor lingvistice în litigiile transfrontaliere în cazul procedurii somației europene de plată și al procedurii europene cu privire la cererile cu valoare redusă, în Revista română de drept european nr. 2/2013, pp. 125-146; *Idem*, Tackling Language Obstacles in Cross-Border Litigation: The European Order for Payment and the European Small Claims Procedure Approach, in *Erasmus Law Review*, vol. 5, iss. 3, 2012, pp. 169-186; *R. Titirigă*, Small Claims Litigation in Romania: The EU as a Normative Power Enhancing Access to Justice, în *N. Neuwahl, S. Hammamoun* (eds.), *The European Small Claims Procedure and the Philosophy of Small Change*, Thémis, Montreal, Canada, 2014, pp. 213-230, respectiv procedura evacuării din imobilele folosite sau ocupate fără drept:

- *A.B. Arghir*, Procedura evacuării din imobilele folosite sau ocupate fără drept: comentarii și jurisprudență potrivit noului Cod de procedură civilă, Ed. Hamangiu, București, 2015; *Cl.C. Dinu*, Proceduri speciale în noul Cod de procedură civilă, *præcit.*, pp. 237-257; *M. Dinu*, Procedura evacuării din imobile folosite sau ocupate fără drept (<https://www.juridice.ro/287084/procedura-evacuarii-din-imobile-folosite-sau-ocupate-fara-drept.html>); *I. Leș*, Noua procedură a evacuării din imobilele folosite sau ocupate fără drept, în *Acta Universitatis Lucian Blaga*, anul X, nr. 1/2011, pp. 140-149; *Gh.-L. Zidaru*, Proceduri speciale: evacuarea din imobilele folosite sau ocupate fără drept, în Conferințele Noului Cod de procedură civilă, pp. 111-121.

<sup>1</sup> Notând că, așa cum s-a evidențiat în doctrină, nu toate normele speciale au conținut derogator, unele rămânând la stadiul de norme precizatoare, clarificatoare, specificatoare, dezvoltatoare [pentru o analiză clarificatoare a clasificării normelor în comune (generale)-speciale (locale, particulare) și,